ШИФРА НА КАНДИДАТОТ

ЗАЛЕПИ ТУКА

ДРЖАВЕН ИСПИТЕН ЦЕНТАР

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ДРЖАВНА МАТУРА

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Време за решавање: 240 минути

јуни 2017 година

ДРЖАВЕН ИСПИТЕН ЦЕНТАР

УПАТСТВО ЗА КАНДИДАТОТ

Внимателно прочитај го упатството. Не испуштај ништо.
Залепи ја шифрата на означеното место на тестот (**„Шифра на кандидатот“**).
Не врти страници и не почнувај со решавање на задачите сè додека не ти каже надгледувачот.
Тестот содржи задачи.
На задачите се одговара на еден од следните начини:
- со заокружување на буквата пред точниот одговор;
- со дополнување;
- со подвлекување делови во приложените текстови (зборови, група зборови, реченици, пасуси).

Задачите се одговараат прво во тестот. Откако ќе завршиш со одговарањето на прашањата во тестот, **одговорите на задачите пренеси ги на листот за одговори**, според Упатството за пополнување дадено во него.
Внимавај на јазикот и на правописот во одговорите. **Пишувај читливо.** Нечитливите одговори и нејасните поправки се вреднуваат со нула (0) поени.
И во тестот и во листот за одговори пишувај исклучиво со пенкало кое пишува сино и со кирилско ракописно писмо. Одговорите на задачите напишани со молив се вреднуваат со нула (0) поени.
Препишувањето е најстрого забрането. Сите идентични или слични текстови, како и текстовите испишани со различни ракописи се вреднуваат со нула (0) поени.
Покрај секоја задача е даден бројот на поените за точниот одговор.
За делот Пишување предвидено е да напишеш еден текст на тема по твој избор. Тестаторот ќе ти даде дополнителен лист на кој се напишани предложените теми и упатствата на задачата според кои треба да пишуваш.
Ти посакуваме многу успех!

© ДИЦ 2017

ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА

1 **Внимателно прочитај ги извадокот од делото „Пеколот“ од А. Данте и одговори на поставените прашања.**

Воведна песна

На средина од мојот живот земен
го изгубив јас така својот пат:
се најдов в шума сам, сред густеж темен.

А таа шума, дива, чуден кат,
зарастена во трње, в буеж сета,
сред срце раѓа спомен, страв и лад.

Погорчлива одвај е смртта клета!
Но, за блаженството што сум го пил,
ќе раскажам за сѐ што таму сретнав.

А како, кога патот ми се скрил,
јас не знам, ништо не можам да речам:
Од сонот мора пијан да сум бил.

Сал чекор-два: одненадеж под ридот
се јави пантер: шарен, стрвост полн;
а брз, и не ме испушта од видот…

Од пред очи не се мавна тој, зол.
Ми пречеше, на патот ми се згоди.
Многупати си реков: назад в дол!

Се зореше. И сонцето се роди,
капејќи ѕвезди ко во денот прв,
во кој за првпат почна да ги води
со божја љубов, за да стигнат врв.
Тој нежен час, и она мило цвеќе,
ми влеа надеж: ѕверон, жеден крв,

не ме следи со стрвост таква веќе!
За кратко. Одеднаш во овој крај
се најде лав: ми пројде сета среќа!

Пак страв сред срце почна да се таи.
Од гладот мачен – поглед див ме сретна
и воздухот се стресе и се стаи.

„И волчица“! – Во умов мисла летна.
Исушена од злоба и од жед,
јас видов кога в очи жар и светна.

А расплакал и тој ѕвер многу свет.
Во мене поглед страшно беше впила.
Да тргнам горе смелост собрав, клет,

но ниту надеж остана, ни сила.
Ко трговец што чука глава в ѕид
(галијата ја скрши морска спила!)

се мрачи сѐ пред очниот му вид, –
ме стресе така ѕверон и ме столчи,
следејќи ме од оној стрмен рид

во катон кај што сонцето си молчи.
Бегајќи јас низ рид пред ѕвера три,
пред Лав, пред Пантер и пред поглед волчи,

– пред мене човек никна чии дни
изгаснале пред не знам колку века.
„Смилувај се, па кои и да си ти,

– му викнав, – призрак или човек некој!“
„Јас не сум жив, но бев. – Чув слаб глас мек, –
од Мантова, од познат род на секој,

Ломбардиец, од оној славен век
Sub Julio et Август, кога светов,
тој век, на лажни божества бил век.

Поет јас бев. Во песни јас го сплетов
на Анзис синот, којшто Илион
го напушти сред чад со срце клето.

Што се враќаш при маките со стон
и не врвиш по ридот?“ – Потем рече:
„На радост извор, причина е он“.

„Вергилиј, ти си? Оној певец вечен
од чие срце блика извор стар
од речитост!“ – И сетив: срам ме пече.

(1.1) Според извадокот може да се согледа дека поетот се наоѓа во

____

1 поен

(1.2) Кој е сопатникот на поетот во неговото патешествие?

____

1 поен

(1.3) Ова дело е зачетник на ___________________________________ како книжевна епоха.

1 поен

(1.4) Како се распоредени грешниците во круговите на пеколот?

____

1 поен

(1.5) На кој јазик Д. Алигиери го напишал делото „Божестевена комедија“?

____

1 поен

(1.6) Од колку делови е составено делото „Божествена комедија“?

____

1 поен

(1.7) Со кое чувство е обземен поетот во почетокот на извадокот?

____

1 поен

(1.8) Кои броеви симболично се употребени во ова дело?

____

1 поен

2 **Прочитај го извадокот од драмата „Диво месо“ и одговори на поставените прашања.**

Стево: На здравје господине Клаус. Добро ни дојдовте и за многу години.
Клаус: На здравје *(Пие.)* Навистина е добра. Каде е вашата госпоѓа мајка? *(Стево станува да ја побара Марија. Марија стои во кујната, со цвеќето во раце и се тресе.)*
Стево: Што е мамо? Што ти е?
Марија: Диво месо.
Стево: Какво диво месо? Ајде тамо имаме гостин. *(Стево се враќа кај Клаус.)* Земете и мезе. Послужете се. Да не сакате слатко? Има одлично слатко од дуњи.
Симон: Уште да заиграме и пееме.
Клаус: Да забележав дека тука луѓето прекрасно пеат и играат.
Симон: Добро сте забележале. И сите мислите дека само тоа го знаеме.
Стево: Мамо! Мамо, дојди да запееш нешто за господин Клаус.
Марија: *(Излегува како во транс. Пее.)*

Да сум бистра вода, мори мамо
Да сум бистра вода, мамо мори мамице
Јас знам кај да течам.

(Пауза). Диво месо. *(Се враќа назад во кујната. Пауза)*

Клаус: Диво месо?
Стево: Не замерувајте. Мајка ми е уморна.
Клаус: Што значи диво месо?
Стево: Тоа е бабина деветина. Празно верување дека ако некому му влезе влакно во грлото, околу коренот на тоа влакно ќе се створи месо кое не е човечко и кое ќе расте и нарасне толкаво да го угуши човекот.
Клаус: Интересно. *(Андреја пие чаша ракија на искап.)* Вие рековте не пиете?
Андреја: Реков.

(Пауза. Димитрија делкајќи го своето дрво го сече прстот. Пцуе под мустаќ. Ја цица крвта.)

Клаус: Се исековте.
Димитрија: Да *(Голта ракија од шишето. Плука на прстот.)*
Клаус: Забележав дека јазикот кој го зборувате не е чист српски.
Андреја: Ние живееме во Вардарска Бановина. Зборуваме вардарско-бановски.
Клаус: Како сте вие задоволни од вашата работа во бакалницата? Платата сигурно ви е мизерна, а работата тешка.
Андреја: Има многумина и без работа.
Клаус: Значи ли тоа дека вашето незадоволство го гушите споредувајќи го со нечие туѓо и поголемо. Тоа е доста конзервативно размислување.
Андреја: Како сте вие задоволен од вашата работа господине Клаус?
Клаус: Хм, не многу. Јас би сакал ако можам ништо да не работам. Да патувам и да читам книги.
Андреја: Тоа е чисто буржоаско размислување.
Стево: Андреја остави сега тоа.
Клаус: Имате право. Јас сум буржуј. Отсекогаш сум бил. И не се срамам од тоа. Секој е она што е и треба да се помири со тоа.
Андреј: Напротив. Секој мора да се потруди да стане она што може да биде.

Горан Стефановски. Диво месо, Скопје: Наша книга, 2000, стр. 598-599

(2.1) Горан Стефановски е автор на драмите: **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. „Дупло дно“, „Демонот од Дебар Маало“, „Лет во место“.
Б. „Градскиот саат“, „Вител“, „Црнила“.
В. „Под отворено небо“, Кенгуров скок“, „Образов“.
Г. „Парадоксот на Диоген“, „Матурска вечер“, Бумеранг“.

(2.2) На кој период од развојот на македонската книжевност е претставник Горан Стефановски? **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Романтизмот (преродбата) во Македонија.
Б. Просветителството во Македонија.
В. Македонската литература меѓу двете светски војни.
Г. Современата македонска литература.

(2.3) Во кој историски период се случува дејството во драмата „Диво месо“? **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. За време на владеењето на Отоманската империја.
Б. Непосредно пред Првата светска војна.
В. По Втората светска војна.
Г. Непосредно пред Втората светска војна.

(2.4) Каде се случува дејството во драмата? **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Во Дебар Маало - Скопје.
Б. Во Софија во 1921 година.
В. Во Белград.
Г. Во Америка.

(2.5) Композицијата на драмското дејство е остварена во: **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. седум чина.
Б. седум сцени.
В. седумнаесет чина.
Г. седумнаесет сцени.

(2.6) Каков вид драма е „Диво месо“ според постапките применети во согласност со епохата во која е создадена? **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Битова драма.
Б. Битово-социјална драма.
В. Современа драма.
Г. Постмодерна драма.

3 **Внимателно прочитај го извадокот од делото „Улица“ и одговори на прашањата.**

1.

Во тоа време најубавиот крај на Земјината топка беше широчината на крајот на нашата улица. Од исток во широчината безизразно гледаа со матни, напукнати или со весник излепени од земја куќарки: на запад-гнил, накривен плот, зад кој се наѕира темно-црн оџак; од југ-слеп ѕид на него чуден цртеж со креда: голем круг со две дебели точки, под нив водорамна црта. Тоа се очи и уста, а кругот е глава. На она место каде што стојат ушите-две долги линии; тие на крајот се разгрнуваат како мало дрвце. Тоа се раце. На исто таков начин се нацртани и нозете, само што тие раснат рамно со главата. Единствен човечки влез улицата, таа е невозможна, тесна и пренатрупана со деца.

Широчината не е без сајбија, иако е тој без тапија, без документ, речиси, со кое би имал право да го чини она што го чинеше. Беше средностав, згрчен во дваесетгодишно палто, бос, неизбричен, со тешко определиви години. Беше човек што со нешто особено во исто време привлекуваше и одбиваше и долго се паметеше. Под црната и маслена шапка, меката светла како 'рж коса му паѓаше преку старечките очи, длабоко пропаднати, жолти и полни со темни дамки. И веќе ништо чудно и привлечно. Мал црвен нос, олупен од мајско сонце, тркалесто лице под брада, стиснати усни и ниско испучено чело. Ние децата од тесната, зафрлена улица се плашевме од него и го почитувавме. Бев убеден, тој човек не нè сакаше.

2.

Во училиницата ми беше тесно и здодевно уште од првиот ден по прележаната болест. Клупите беа мазни и студени и одамна еднаш премачкани со зелена боја. Сè исто како вчера и утре. Детска врева, ѕвоно, молитва и страв да не те повикаат да излезеш пред црната табла. Во тој ден секој од професорите на нешто потсетуваше. Огромниот валчест мајстор по математика, со гола пустина над масленото чело и кратковиди, безвојни очи личеше на голема нула-како што ги пишуваше на таблата-педантна, грижливо затркалезната и безначајна за светот на детските мисли. Над испучениот мев, стегнат во сив елек глупаво висеше жолта врска со модри тркалца; и тие потсетуваат на нули. На учениците што не ја знаеја задачата, им зјаеше в лице и засипнато говореше: -Седи воленце.

Кога ќе го изговореше слогот „во“ устата со многу модри заби се собираше, потсетуваше пак на нула. Професорката по географија беше чизма, Италија излезена од школската карта. И името ѝ беше слично-Наталија. Седнуваше на столот плашливо и на самиот раб, како да очекува некој да ѝ викне: „Дигај се мирно!“ - и го душеше воздухот со напудрениот машки нос, гадливо собирајќи ги в јазел танките веѓи. На нејзиниот час, повторуваме во себе, несвесно, развлечено и ритмички: „Наталија, Италија - чизма... Наталија, Италија-чизма.“ Професорот по цртање беше детска играчка, мал со добродушно полн образ и со немирни прсти. Секогаш со нив тресеше нешто невидливо и лепливо. Го крстивме „гајда“ и го заборавивме неговото вистинско име. Се насмевнуваше како човек што секое утро пие рицинус; ме удираше со белите прсти по темето и шушкаше низ змиските ноздри:

- Со лева не се црта. Тоа е богохулство. Затоа луѓето ти личат на дибеци.

Славко Јаневски, Улица. Скопје: Детска радост, стр. 5-6/16-17

(3.1) Кој е првиот македонски роман чиј автор е Славко Јаневски?

____

1 поен

(3.2) На кој литературен вид припаѓа делото „Улица“?

____

1 поен

(3.3) Кој е главниот наратор во делото „Улица“?

____

1 поен

(3.4) Раскажувањето во вториот извадок е изведено во

______________________ лице.

1 поен

(3.5) Кој е предмет на споредбите во претставувањата на нараторот во вториот извадок?

____

1 поен

(3.6) Што симболизира улицата во истоименото дело?

____

____

1 поен

(3.7) Во кое историско време се случува дејството во делото „Улица“?

____

____

1 поен

(3.8) Кој лик во делото е опишан во вториот пасус од првиот извадок?

____

1 поен

4 **При образување обградена рима се поврзуваат:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. првиот и третиот стих.
Б. првиот и вториот стих.
В. вториот и четвртиот стих.
Г. првиот и четвртиот стих.

5 **Големото прозно остварување реализирано во повеќе книги под наслов „Човечка комедија“ од Оноре де Балзак е создадено во епохата на:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. реализмот.
Б. романтизмот.
В. класицизмот.
Г. ренесансата.

6 **Поетиката на класицизмот ја објаснува:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Ж. Б. П. Молиер.
Б. Никола Боало.
В. Ж. Расин.
Г. Мигуел де Сервантес.

7 **Октава е строфа која е составена од:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. пет стиха.
Б. шест стиха.
В. седум стиха.
Г. осум стиха.

8 **Одредувањето на видот на љубовните песни во класификацијата на народната лирика е направено според:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. композицијата на песната.
Б. мотивот на песната.
В. изведувачите на песната.
Г. слушателите на песната.

9 **Во исказот:** *Убава си како месечина*, **е употребена стилска фигура која се гради со:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. споредување.
Б. повторување.
В. контраст.
Г. градација.

10 **Кој од наведените глаголи е свршен?** **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Гледа.
Б. Сонува.
В. Купи.
Г. Трча.

11 **Во која реченица меѓу зборовите е направена грешка во однос на правилото за слеано и разделено пишување на зборовите?** **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Оваа појава не е карактеристична само за високоразвиените земји, туку и за земјите во развој.
Б. Фонемата има смислоразликувачка функција.
В. Треба да се развиваат добро соседските односи.
Г. Посетивме голем број културно-историски споменици.

12 **Која од речениците е безлична?** **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Се слушна силен тресок.
Б. Гледам дека работи убаво.
В. Стефан тропна на вратата.
Г. Подготвени сме да почнеме со работа.

13 **Во реченицата:** *Малиот весело си играше во паркот*, **во функција на подмет се јавува:** **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. именка.
Б. придавка.
В. заменка.
Г. број.

14 **Во реченицата:** *Јас сум одличен во оваа учебна година*, **прирокот е:** **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. прост глаголски.
Б. сложен глаголски.
В. прост глаголско-именски.
Г. сложен глаголско-именски.

15 **Кој од наведените дијалекти НЕ припаѓа на југоисточното наречје?** **1 поен**
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Малешевско-пирински.
Б. Кумановско-кратовски.
В. Тиквешко-мариовски.
Г. Штипско-струмички.

16 **Правилно е напишан зборот:** — 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. полу месечина.
Б. неможам.
В. супер-маркет.
Г. авиокомпанија.

17 **Според значењето зборовите *<u>чувствителен</u>* - *<u>бесчувствителен</u>* се:** — 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. синоними.
Б. хомоними.
В. антоними.
Г. пароними.

18 **Подвлечениот дел во реченицата:** *Петре М. Андреевски, <u>авторот на романот „Пиреј“</u>, почина во 2006 година*, **како додаток на подметот се нарекува:** — 1 поен

____

19 **Одговори во кој вид независносложени реченици се вбројува реченицата:** *Сите се радуваа за победата, само Андреј беше несреќен.* — 1 поен

____

20 **Реченицата:** — 1 поен

Молекулата на вода се состои од еден атом кислород и два атома водород,

се употребува во текстови од ______________________ стил.

21 **Определи кој дел од реченицата:** *За проблемот ќе одговара тој ученик што се однесувал неодговорно кон обврските*, **претставува зависна-дел реченица.** — 1 поен

____

22 **Речниците кои се составени од зборови што се употребуваат во еден говор или во едно наречје се нарекуваат:** — 1 поен

____

23 **Фразеологијата се занимава со проучување на:**

____

1 поен

24 **Во кој вид заменки, според поделбата по значење, спаѓаат заменките *кој*, *што* и *чиј*?**

____

1 поен

25 **Во која лексика спаѓаат зборовите *атом*, *молекул*, *соединение*?**

____

1 поен

26 **Според морфолошките карактеристики, во која група зборови спаѓаат зборовите *мој*, *твој*, *негов*?**

____

1 поен

27 **Дипломатскиот, законодавно-правниот и деловниот се потстилови на:**

____

1 поен

28 **Во кој вид реченици се употребуваат сврзниците: *а*, *но*, *ама*, *туку*, *ами*, *меѓутоа*?**

____

1 поен

29 **Поучните зборници напишани во 16 век на народен јазик се нарекуваат:**

____

1 поен

30 **Од кој вид зборови е образуван зборот *градилиште*?**

____

1 поен

31 **Внимателно прочитај го текстот и одговори на поставените прашања.**

ГРАНДИОЗНИОТ ТЕАТАР И ПОНАТАМУ ПИШУВА ИСТОРИЈА

Театарот „Бољшој“ (Бољшој – Голем театар) ја продолжува својата историја, започната во далечната 1776 година. За овие речиси два и пол века од основањето, од кнезот Петар Урусов и Михаил Мадокс, театарот и натаму ја гради и ја проширува уметничката историја. Денешната зграда е изградена на темелите на Плочникот на кој се наоѓал уште во 1824 година, а изграден е веднаш по големиот пожар што го зафаќа и го уништува тогашниот Петровски театар во 1805 година. Денешниот назив на театарот датира од 6 јануари 1825 година. Од тогаш до денес тој доживува неколку реконструкции (во1843, 1941, 1975, 2011).

Денешната, најнова реконструкција е започната на 1 јули 2005 година. За театарот да стане она што е денес и да достигне светска слава, требало да заврши ерата на Сталин, кој додека бил на власт дозволувал да се играат пиеси само од руски автори. По неговата смрт, „Бољшој“ станува светски познат и престижен театар, каде што свои претстави одржале најдобрите светски филхармонии. Зградата на театарот денес е посебно важна туристичка дестинација во Москва, а претставите што се прикажуваат се особено популарни и чинат околу 200 евра за балетска претстава. За премиера на опера билет во првите редови и главните ложи чини до 500 евра.

Еден од најубавите сегменти е златната завеса, која стана симбол на овој театар со појавата во 1955 година, а направена е врз основа на скиците на Теодор Фјодор и на познатиот графичар Мајкл Петар. Предната површина на завесата е дизајнирана како таписерија, исткаена од природни материјали на тема свила и злато.

Скулптурите што се наоѓаат на влезот на театарот, како што е музата на танцот, Терпсихора, е прикажана со лира и плектум во своите раце. На сличен начин е направена во природна големина и музата на лирската поезија, Ерато. Што се однесува на екстериерот, концертната сала со 330 гледачи се наоѓа во нови простории на театарот „Бољшој“, лоциран на некогашниот театарски плоштад. Овие простории, според директорот на Одделот за сценска област, ќе се користат за проби и претстави. Интересно е тоа што под основата на театарот и главната сала се наоѓа подземен дел, каде што е лоциран канцеларискиот простор на театарот. Целиот тој простор што ја опфаќа сценската област изнесува 480 000 квадратни метри.

Репертоарниот приоритет се темели на рускиот музикален театар од 19 и 20 век, надграден со новите проекти од уметничките текови во оперско-балетска смисла. Овие дела сочинуваат 70 проценти од репертоарот на театарот. Златниот фонд на ваквата национална музичка култура се должи на присуството на руската модерна и класична музика на репертоарот на театарот, заедно со обновените, но сè почесто и на современите достигнувања. Во оваа смисла се присутни оперите „Руслан и Људмила“ од Глинка, „Мазепа“ и „Евгениј Онегин“ од Чајковски, „Леди Магбет“ од Шостакович (првичната верзија), како и втората авторска редакција на операта „Борис Годунов“.

Дневен весник Вечер од 19 јануари 2011 г.,
http://vecer.mk/life/grandiozniot-teatar-i-ponatamu-pishuva-istorija;
пристапено на 3.12.2015 г.

(31.1) Колку реконструкции на театарот имало од 1825 година до денес? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Три.
Б. Четири.
В. Пет.
Г. Шест.

(31.2) Сталин дозволувал да се играат пиеси: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. само од германски автори.
Б. само од француски автори.
В. само од руски автори.
Г. само од англиски автори.

(31.3) Театарот „Бољшој“ го основале: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Теодор Фјодор и познатиот графичар Мајкл Петар
Б. кнезот Петар Урусов и Михаил Мадокс.
В. кнезот Петар Урусов познатиот графичар Мајкл Петар.
Г. кнезот Петар Урусов и Теодор Фјодор.

(31.4) Цената на билетот за балетските претстави чини: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. околу 100 евра.
Б. околу 200 евра.
В. околу 300 евра.
Г. околу 400 евра.

(31.5) На влезот на театарот се наоѓаат: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. скулптури на најпознатите руски автори.
Б. златни завеси, симбол на театарот.
В. скулптури на основачите.
Г. скулптури на музите.

(31.6) Што се случило со некогашниот Петровски театар на почетокот на 19 век?

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Уништен е во пожар.

Б. Уништен е во земјотрес.

В. Уништен е во поплава.

Г. Уништен е во борбен напад.

1 поен

(31.7) Седумдесет проценти од репертоарот на театарот го сочинуваат оперски и балетски дела, како што се:

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. „Руслан и Људмила“ и „Леди Магбет“ од Чајковски.

Б. „Мазепа“ и „Евгениј Онегин“ од Чајковски.

В. „Борис Годунов“ и „Леди Магбет“ од Чајковски.

Г. „Руслан и Људмила“ и „Борис Годунов“ од Чајковски.

1 поен

(31.8) Чии простории ќе се користат за проби и претстави, според директорот на одделот за сценска област?

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Од теататрот „Бољшој“.

Б. Од театарот „Пјотр Фоменко“

В. Од театарот „Маријски“

Г. Од театарот „Александријски“.

1 поен

(31.9) Каков вид музичка култура е присутна во „Бољшој“ театарот?

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Руска модерна и класична музика.

Б. Руска модерна и народна музика.

В. Руска модерна поп музика.

Г. Руска рок музика.

1 поен

(31.10) Од какви природни материјали е исткаена и дизајнирана предната површина на завесата на театарот?

(заокрушија буквата пред точниот одговор)

А. Памук и злато.

Б. Волна и злато.

В. Свила и памук.

Г. Свила и злато.

1 поен

32 **Прочитај го внимателно текстот и одговори на поставените прашања.**

ОПАСНОСТИТЕ ОД ВЕШТАЧКАТА ИНТЕЛИГЕНЦИЈА

Кога Стивен Хокинг, Бил Гејтс и Илон Макс се согласуваат околу нешто, вреди да се обрне внимание. Сите тројца предупредуваат на потенцијалните опасности што може да ги донесе вештачката интелигенција, или ВИ. Најистакнатиот физичар во светот, Хокинг вели дека целосниот развој на вештачката интелигенција (ВИ) би можел да „значи крај на човечката раса“. Маск, технички претприемач, кој ги донесе „Пеј пал“, „Тесла“ и „Спејс икс“, ја опишува вештачката интелигенција како наша „најголема егзистенцијална закана“ и вели дека поигрувањето со ВИ е како „повикување на ѓаволот“. Гејтс, кој знае по нешто за технологијата, се става себеси во таборот на „загрижени“ кога станува збор за тоа машините да станат премногу интелигентни за да можат луѓето да ги контролираат.

Од што се плашат овие паметни глави? ВИ општо се опишува како способност на компјутерските системи да го карикираат или да го имитираат човечкото интелигентно однесување. Тоа може да биде од препознавање на говор до визуелна перцепција, донесување одлуки и преведување на јазици. Има примери, од „Дип Блу“, кој го совлада шампионот во шах, Гари Каспаров, до суперкомпјутерот „Вотсон“ кој го надмудри најдобриот играч на „Џеопарди (Ризик)“ во светот.

Важна компонента на ВИ и клучен елемент кој ги поттикнува стравувањата е способноста на машините сами да преземат акција без човечка интервенција. Тоа би можело да биде во форма на самостојно компјутерско репрограмирање при соочување со пречка или ограничување. Со други зборови, компјутерот да мисли за себе и да презема соодветна акција без добиена команда.

Во технолошкиот свет постојат и оние со пооптимистички поглед на ВИ и што може да донесе таа. Кевин Кели, основачкиот уредник на списанието „Вајерд“, не ја гледа иднината населена од ХАЛ – убиствениот компјутер на вселенскиот брод во 2001 година: „Одисеја во вселената“. Кели гледа попрозаичен свет кој повеќе личи на веб-услуги на „Амазон“: евтина, паметна услуга која, исто така, е премногу здодевна едноставно поради тоа што ќе се одвива во заднината на нашите животи. Тој вели дека ВИ ќе заживее инертни предмети на начин како што беше со електричната енергија пред повеќе од 100 години. „Сè што порано електрифициравме, сега ќе го спознаеме“.

Можеби не треба да бидеме толку вознемирени. Можеби сме на врвот на некој важен чекор не само во областа на вештачката интелигенција и Интернетот на нештата во развој, туку, исто така, во нашето разбирање на самата свест. Ако може да ги решиме прашањата за приватност, безбедност и доверба што ги претставува и ВИ, може да направиме еволутивен скок од историски пропорции. И едноставно е можно извонредната визија на Теилхард за меѓусебно поврзан „слој на размислување“ да биде она што е мрежата цело време.

Извадоци од написот „Опасностите од вештачка интелигенција“
од Стивен Балкам објавен во Утрински весник од 2.3.2015 г.,
достапен на http://www.utrinski.mk/default.asp?ItemID=
5E6188D6F5B74A43A83DB4388FFFBC3A; пристапено на 5.12.2015 г.

(32.1) **Каква функција имал Кевин Кели во списанието „Вајерд“?**

1 поен

____

(32.2) **Кој ја опишува вештачката интелигенција како наша „најголема егзистенцијална закана“?**

1 поен

____

(32.3) **Кој е надмудрен од суперкомпјутерот „Вотсон“?**

1 поен

____

(32.4) **Кој во технолошкиот свет има пооптимистички поглед за постоењето на вештачката интелигенција и на тоа што може да донесе таа?**

1 поен

____

(32.5) **Кои „паметни глави“ предупредуваат на потенцијалните опасности од вештачката интелигенција?**

1 поен

____

(32.6) **Способноста на машините сами да преземат акција без човечка интервенција е ______________________________ на вештачката интелигенција и клучен елемент во стравувањата што ги создава таа.**

1 поен

(32.7) **Што ќе заживее ако се гледа ВИ од позитивен аспект?**

1 поен

____

(32.8) **Која ВИ го совлада шампионот во шах Гари Каспаров?**

1 поен

____

33 **Тестаторот ќе ти даде дополнителен лист на кој се дадени две теми. Избери <u>една тема</u> и:**

13 поени

- напиши текст од 350 до 500 збора;
- почитувај ги правилата за композицијата на текстот (воведен дел, главен дел и заклучок);
- почитувај ги правилата на стандардниот јазик;
- мислите искажи ги јасно и поврзано со употреба на факти и аргументи;
- употреби соодветна лексика и стил во согласност со видот на текстот кој го пишуваш.

јазик	
1	2

композиција на текстот	
1	2

содржина	
1	2

ПРАЗНА СТРАНИЦА

ПРАЗНА СТРАНИЦА